

Alokkaan opas

Sisällys

Tärkeitä yhteystietoja	2
Miten löydän Ilmasotakouluun?	3
Varuskunta-alueen kartat	4
Mitä mukaan?	5
Tietoa kotiväelle	6
Tärkeitä tapahtumia	7
Varusmiespalvelus Ilmasotakoulussa	9 - 17
Arjen asioita	18-23
Terve alokas	24

Tärkeitä yhteystietoja

Alokkaan opas löytyy myös internet-sivuiltamme:
ilmavoimat.fi/ilmasotakoulu/varusmiehena-meilla

Puolustusvoimien vaihde	p. 0299 800
Varuskunnan terveysaseman päivystys	p. 0299 581 495
Sosiaalikuraattori	p. 0299 250 112

Osoite yksikköösi:

Alokas ”OMA NIMESI”

Ilmavoimien aliupseerikoulu TAI Lentotekniikkakomppania TAI

Viestitekniikkakomppania

(selviää palvelukseenastumispäivänä)

Ilmasotakoulu

PL 7

41161 Tikkakoski

Miten löydän Ilmasotakouluun?

Ilmasotakoulu sijaitsee Keski-Suomessa Tikkakoskella, noin 25 km Jyväskylästä pohjoiseen. Junilla ja linja-autoilla pääset Jyväskylän matkakeskukseen, josta palveluksen aloittamispäivänä on järjestetty kuljetukset Tikkakoskelle.

Ilmoittautuminen tapahtuu alokaskirjeessä annettujen ohjeiden mukaan, kuitenkin viimeistään klo 16.00 mennessä!

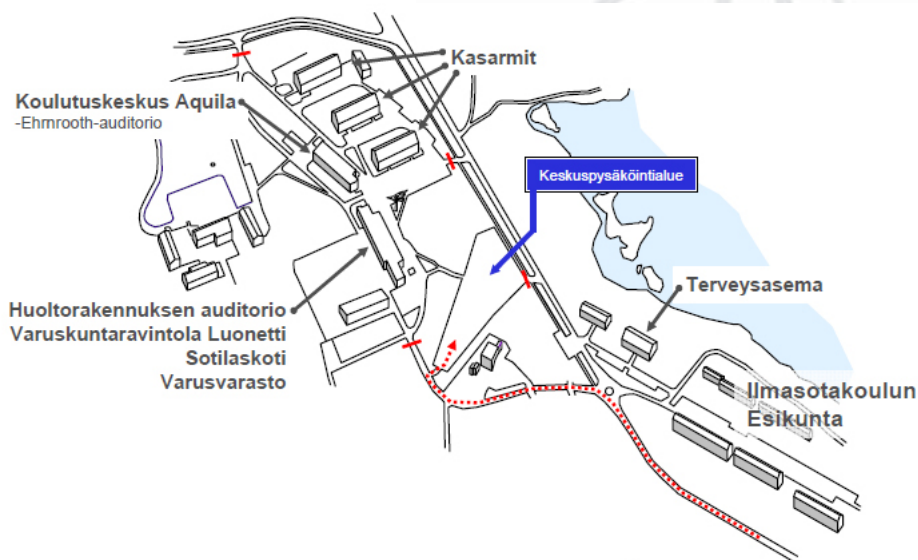
Paikallisliikenteen bussit 22, 22M ja 36 liikennöivät välillä Jyväskylä - Tikkakoski. Bussi saapuu noin 1,5km:n päähän kasarmista.

Jos tulet omalla autollasi, jätä autosi kartassa (sivu 4, Länsiranta) näkyvälle keskuspysäköintialueelle. Paikoitus-alue on niin suuri, että tilaa autoille löytyy aina. Suosittelemme kuitenkin julkisten kulkuneuvojen käyttöä.

Karttoja opastukseen

Matkaan kannattaa lähteä ajoissa. Saapuessasi kasarmille jo puolen päivän aikaan ehdit kaikessa rauhassa ottaa vastaan varusteet ja sovittaa niitä. Myöhästymisestä aiheutuu ongelmia niin vastaanottajalle kuin saapujalle itselleenkin. Sotilaan esiintyminen juopuneena on rangaistavaa, samoin kuin päihteiden tai huumeiden tuominen kasarmialueelle.

Käänny Tikkakoskentieltä oikealle, Koulukadulle. Sininen kyltti ohjaa kohti Länsirantaa.

Jatka tiellä ja käänny seuraavasta risteyksestä vasemmalle, Luonetjärventielle. Sininen kyltti ohjaa kohti Länsirantaa.

Pysy tiellä n. 1,5 kilometriä ja käänny vasemmalle Viestitielle, heti puisen linja-autopysäkin jälkeen.

Mitä mukaan?

Saapumispäivänä ota mukaan:

- palveluksen aloittamismääräys
(samalla se on myös bussi-/junalippusi!)
- henkilöllisyystodistus (passi, ajokortti tai muu poliisin myöntämä henkilökortti)
- pankkitilin numero IBAN-muodossa (päivärahojen maksua varten)
- rokotustodistus, mikäli sinulla sellainen on
(sairaanhoitajat tietävät, mitkä rokotteet ovat jo voimassa)
- henkilökohtaisen hygienian ylläpitoon tarvittavat välineet
- mahdolliset lääkärin sinulle määrämät lääkkeet

Näistä on hyötyä myöhemmin:

- rannekello
- otsalamppu
- matkapuhelin ja laturi
- kirjoja, lehtiä, kannettavaa viihde-elektroniikka tms. ajanvietettä
- vähän rahaa tai pankkikortti

Sopivien varusteiden saamisen nopeuttamiseksi on syytä palauttaa mieleen vaatteitasi kokonumerot (housut, paita, hattu, kengät yms.).

Ensimmäiset viikot ovat kiireisiä, joten Ilmavoimien arvomerkkejä kannattaa opetella jo etukäteen.

Tietoa kotiväelle

Kotiväen kanssa on hyvä sopia siitä, että ilmoitat, kun olet päässyt perille varuskuntaan palvelukseenastumispäivänä. Tämän jälkeen alkavat kiireiset ensimmäiset päivät, jolloin tavoitettavuutesi on hankalampaa. Omaisten ei tarvitse huolestua, jos et pääse vastaamaan puhelimeen tai viesteihin ensimmäisen viikon aikana. Sinusta pidetään varusmiespalveluksen aikana huolta – muista kertoa se kotiväellekin!

Koronarajoituksista johtuen kaikki ovat ensimmäiset kaksi viikkoa koulutuksessa, jonka jälkeen alkavat vapaat. Lomista ja vapaista käsketään erikseen palveluksen alettua.

Kiusaamis- tai simputusepäilyjen ilmetessä myös omaiset voivat ottaa yhteyttä joko Koulutuspataljoonan komentajaan p. 0299 257 100 tai Ilmasotakoulun sosiaalikuraattoriin p. 0299 250 112.

Tärkeitä tapahtumia

Sotilasvala

Sotilasvala on eräs tärkeimmistä tapahtumista sotilaan uralla. Silloin sotilas vannoo joko sotilasvalan tai antaa juhlallisen vakuutuksen. Samalla alokkaat ylennetään lentosotamiehiksi. Sotilasvala ja juhlallinen vakuutustilaisuus järjestetään 29.1. Ilmasotakoululla.

Koronarajoituksista johtuen tilaisuuteen ei kutsuta läheisiä.

Ilmasotakoulu pyrkii tuottamaan tilaisuudesta videomateriaalia.

Valmius- ja koulutushaaraharjoitus

Seitsemännellä koulutusviikolla lähdetään ampumaleirille Lohtajalle. Lohtajan ampuma- ja harjoitusalue sijaitsee n. 30 km Kokkolasta pohjoiseen. Leirillä taistelijat pääsevät harjoittelemaan taisteluammuntoja, joihin kuuluu mm. taistelijaparin puolustus- ja hyökkäysammuntaa.

Valinnat

Ilmasotakoulun koulutustarpeiden perusteella varusmiehet tuleaan jakamaan alokas- ja koulutushaarakson jälkeen eri jatkokoulutusryhmiin. Valinnoissa huomioidaan alokas- ja koulutushaarakson menestys, erityisosaaminen ja mahdollisuuksien mukaan taistelijoiden oma halukkuus. Alokasjakson aikana tehdään koulutushaara-avalinnat. Alokasjakso päättyy 13.2. Koulutushaarakson aikana tehdään palvelusaika- ja johtajavalinnat. Koulutushaarakso päättyy 27.3.

Varusmieskoulutus Ilmasotakoulussa

Ilmasotakoulu ja koulutuspataljoona

Ilmasotakoulu antaa palkatun henkilöstön perus-, täydennys- ja jatkokoulutusta sekä toteuttaa käsketyt tutkimus- ja kehittämistehtävät. Puolustushaarakouluna Ilmasotakoulu ohjaa ilmavoimien muissa aselajikouluissa annettavaa perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta. Ilmasotakoulu kouluttaa varusmiehet ja reserviläiset koulutustavoitteiden ja joukkotuotantotehtävien mukaisesti sekä toteuttaa käsketyt valmius- ja virka-aputehtävät. Ilmasotakoulu toteuttaa Ilmavoimien Esikunnan hyväksymät ja käskemät operatiiviset, koulu- ja palvelulennot ja vastaa Tikkakosken tukikohdan valmiussuunnittelusta.

Ilmasotakoulun varusmieskoulutuksesta vastaa Koulutuspataljoona. Koulutuksen tavoitteena on tuottaa joukko, joka kykenee sodan aikana tai muissa vaativissa olosuhteissa suorittamaan sille annetun tehtävän. Painopiste on tukikohtaympäristössä, mutta koulutusta annetaan myös johtokeskustoiminnan ja ilmavalvonnan tehtäviin. Koulutuspataljoona muodostuu esikunnasta sekä neljästä perusyksiköstä, jotka ovat Ilmavoimien reserviupseerikoulu, Ilmavoimien aliupseerikoulu, Viestitekniikkakomppania ja Lentotekniikkakomppania.

Varusmieskoulutuksen jaksottuminen

Varusmieskoulutuksen kaksi ensimmäistä koulutusjaksoa ovat alokasjakso (6 viikkoa) sekä koulutushaarakjakso (6 viikkoa). Koulutushaarakjakson jälkeen tehdään valinnat johtajakoulutukseen. Johtajakoulutukseen valituilla koulutus jatkuu koulutushaarakjakson jälkeen aliupseerikurssin 1. jaksolle (6 viikkoa) jonka aikana tehdään valinnat joko aliupseerikurssin 2. jaksolle (6 viikkoa) tai Reserviupseerikouluun (12 viikkoa). Miehistötehtävissä palvelevat jatkavat koulutushaarakjakson jälkeen erikoiskoulutusjaksolle (6 viikkoa) ja joukkokoulutusjaksolle (6 viikkoa).

Alokasjakson päämääränä on, että jakson suoritettuaan koulutettava osaa sotilaan perustaidot. Alokasjaksolla varusmiehille opetetaan perusteet toimia yksittäisenä sotilaana osana partiota. Opetuksen keskeinen sisältö on rynnäkkökiväärin ja ampumatarvikkeiden turvallinen käsittely ja käyttö sekä perusampumataito.

Lisäksi päämääränä on, että alokasjakson jälkeen koulutettava on sopeutunut varusmiespalvelukseen, kykenee suoriutumaan yksittäisen taistelijan tehtävistä toimintakykynsä säilyttäen ja on toimintakyvyltään valmis jatkamaan koulutushaarajaksolle.

Koulutushaarajakson jälkeen koulutettavien tulee osata oman koulutushaaransa mukaiset sotilaan perustiedot ja taidot.

TOIMINTAKYKY

Toimintakykykoulutuksen päämääränä on kouluttaa nousujohteisesti ja tavoitteellisesti hyväkuntoisia, rohkeita, itsevarmoja ja itsekuria omaavia sotilaita. Tämän lisäksi joukko harjaannutetaan erikoiskoulutuskaudella toimintakyvyn ylläpidon, kehittämisen ja palauttamisen toimenpiteisiin. Toimintakykykoulutus toimeenpannaan ”taistelijan mieli ja taistelijan keho”-opetussuunnitelman mukaisesti.

MIEHISTÖTEHTÄVÄT

Miehistötehtäviin annetaan koulutusta erikois- ja joukkokoulutusjaksoilla. Miehistöä koulutetaan seuraaviin tehtäviin:

SUOJAUSMIES / SOTILASPOLIISI (PALVELUSAIKA 255 VUOROKAUTTA)

Suojausmiehiä (sotilaspoliisi) koulutetaan ilmavoimien tukikohtien ja joukkojen suojaamistehtäviin. Rauhan aikana tehtäviin kuuluu lisäksi sotilaskohteiden turvallisuusvalvonta ja järjestyksen ylläpito sekä liikenteen valvonta ja ohjaus (sotilaspoliisitehtävät). Suojausmiehen koulutus on vaativaa, mutta mielenkiintoista ja monipuolista. Koulutus sisältää mm. lähitaistelukoulutusta, asekoulutusta eri aseilla ja ajoneuvon käsittelykoulutusta. Ilmasotakoulussa palvelevat suojausmiehet suorittavat alokasjakson päätyttyä koulutushaarajakson Tikkakoskella. Suojausmiehiltä edellytetään hyvää ruumiillista ja henkistä kuntoa. Vaatimuksiin kuuluu myös kotimaassa suoritettu vähintään B-luokan ajokortti. Lisäksi suojausmiehiksi koulutettavalla on oltava nuhteeton tausta.

Taistelijan peruskoulutuksen lisäksi suojausmiehille opetetaan tietoja ja taitoja, joita voidaan verrata osin poliisin tai vartijan koulutukseen. Suojauskoulutuksessa on mahdollisuus päästä myös aliupseerikurssille (347 vrk:n palvelusaika).

LÄÄKINTÄMIES (PALVELUSAIKA 255 VUOROKAUTTA)

Lääkintämiesten koulutuksen tärkeimpänä päämääränä on tuottaa sodanajan joukkoihin ensiavun antamiseen ja täydentämiseen kykeneviä lääkintämiehiä. Ilmasotakoulussa palvelevat lääkintämiehet koulutetaan alokasjakson päätyttyä neljä viikkoa kestäväällä lääkintämieskurssilla Karjalan prikaatissa. Lääkintämieskurssin jälkeen koulutus jatkuu Ilmasotakoulussa tukikohtaharjoituksissa, päivittäisessä koulutuksessa ja varuskunnan terveysasemalla.

Koulutuksessa opitut tiedot ja taidot ovat hyödyllisiä myös reservissä. Koulutuksen jälkeen lääkintämiehet hallitsevat hyvin esimerkiksi henkeä pelastavan ensiavun antamisen ja toimimisen onnettomuuspaikalla. Koulutuksesta saat alakohtaista työkokemusta pyrkiessäsi terveydenhoitoalan oppilaitoksiin.

VIESTIMIES (PALVELUSAIKA 165 VUOROKAUTTA)

Viestimiehistö saa alokasjakson jälkeen koulutuksen sodan ajan lentotukikohdan viestikomppanian eri tehtäviin tai siirtyvän tutkakaluston miehistötehtäviin. Koulutushaarajaksolla hankitaan osaaminen muun muassa viestiyhteys-, viestiliikenne- tai viestihuoltotehtäviin.

Muita koulutettavia aiheita ovat esimerkiksi lennonvarmennuslaitteet ja sähkövoimakoneet. Koulutusta täydennetään vielä erikois- ja joukkokoulutusjaksoilla, joiden aikana harjoitellaan ryhmänä toimimista ja syvennetään osaamista.

SOTILASKULJETTAJA (PALVELUSAIKA 347 VUOROKAUTTA)

Raskaan kaluston kuljettajan tehtäviin Ilmavoimien joukko-osastoihin sekä Utin Jääkärirykmenttiin hakeudutaan erikoisjoukkohaun kautta. Sotilaskuljettajakurssilla varusmiehet saavat pohjan itsenäisille ajotehtäville omissa joukko-osastoissa. Kurssin aikana suoritetaan BECE- ajokortti ja saadaan osa ammattipätevyyskoulutuksesta.

Tarkempia tietoja hakeutumisesta löytyy osoitteesta intti.fi.

KIRJURI (PALVELUSAIKA 165 VUOROKAUTTA)

Kirjureiksi valitaan alokasjakson ja koulutushaarajakson jälkeen 1-2 toimistotyöskentelyyn sopivaa henkilöä jokaiseen perusyksikköön. Kirjureita johtaa ja kouluttaa perusyksikön väpeli. Toimistotehtävien lisäksi kirjurit toimivat erilaisissa lähettitehtävissä.

SOTILASKEITTÄJÄ (PALVELUSAIKA 165 VUOROKAUTTA)

Tarpeen mukaan toteutettavaa koulutus sisältää teoriaopintoja elintarvikkeiden käsittelystä ja säilytyksestä, talouspaikan perustamista sekä ruoanlaittoa. Muonitusryhmän jäsenet saavat koulutuksen jälkeen hygieniapassin. Muonitusryhmän tehtävänä on muun muassa hoitaa kenttäkeitinkalustolla muonitus harjoituksiin.

ILMATAISTELUASEMIES (PALVELUSAIKA 165 VUOROKAUTTA)

Ilmataisteluasemiehiä koulutetaan Ilmavoimien tukikohtien hävittäjätoiminnan taisteluvälinealan tehtäviin. Alokasjakson jälkeen koulutushaarajakso on kuuden viikon mittainen ilmataisteluasemieskurssi Ilmasotakoulussa. Kurssin jälkeen ilmataisteluasemiehet siirtyvät harjoittelemaan tehtäviä Lapin lennostoon tai Karjalan lennostoon.

ERITYISTEHTÄVÄT (Viestintä ja media, palvelusaika 255 VUOROKAUTTA)

Alokasjakson päätyttyä valitaan viestintäalan tehtäviin (valo- ja videokuvaus, editointi, toimittajan ja graafikon tehtävät) varusmiehiä. Viestintävarusmiesten tehtävät ovat erityistehtäviä, joihin hakeudutaan erikseen ja valinta tehdään soveltuvuuteen, aikaisempaan kokemukseen ja/tai koulutukseen perustuen.

Osaan tehtävistä hakeudutaan (Sotilassoittokunnan viestintävarusmiehet) valtakunnallisessa haussa ja osaan hakeudutaan ilmoittamalla halukkuus alokasjakson aikana. Ilmasotakoulussa viestinnän tehtäviin voi hakea sisäisesti järjestettävän haun kautta.

Viestintäalan varusmiehet saavat alan koulutuksen Puolustusvoimien Kuvakeskuksen järjestämällä valokuvausmieskursseilla. Erikoistehtävää hoidetaan alokasjakson jälkeen palveluksen loppuun asti. Erikoistehtävän hoidon lisäksi viestintäalan tehtävissä palvelevat varusmiehet osallistuvat myös sotilaskoulutukseen ja sotaharjoituksiin. Viestinnän tehtäviin koulutettavien palvelusaika on 255 vuorokautta. Lisätietoja osoitteesta intti.fi.

VKY-VARUSMIES (PALVELUSAIKA 255 VUOROKAUTTA)

Virtuaalikoulutusympäristön erityistehtäviin kuuluu erilaisten simulaattorijärjestelmien ylläpito, kehittäminen ja näitä järjestelmiä hyödyntävien koulutuksien apukouluttajan tehtävät. Erityistehtäviin haetaan ohjelmoijia, 3D-mallintajia sekä verkotus- ja serveri-osaajia.

Tehtäviin valitaan pääsykokeella. Alokaskauden jälkeen valitulle pidetään kattava perehdytyskausi, jonka jälkeen tehtävissä toimitaan palveluksen loppuun saakka. Valittujen varusmiesten palvelusaika on 255 vrk. Palveluksesta saa työtodistuksen.

ALIUPSEERIKOULUTUS (KAIKISSA PALVELUSAIKA 347 VUOROKAUTTA)

Kaikilta aliupseeriksi kouluteltavalta koulutushaaraan katsomatta vaaditaan seuraavaa:

- Hyvä fyysinen kunto
- Normaalialia paineensietokykyä
- Halu palvella 347 vuorokautta
- Sopivuus koulutettavaksi johtajatehtäviin
- Menestyminen alokasjakson koulutuksessa

Alokas- ja koulutushaarajaksojen suoritteet ja valintalomake (P-kokeet, kuntotestit, sotilaan perustutkinto ja läsnäolo koulutuksessa) määrittävät, ketkä lopulta valitaan aliupseerikoulutukseen ja mille linjalle. Em. pätee myös erikoisjoukkohaussa palvelukseen hyväksytyihin. Mikäli mainitut vaatimukset täyttyvät, huomioidaan erikoisjoukkohaussa määritetty linja aliupseerikurssin oppilasvalintoja tehtäessä. Erikoisjoukkohaun kautta palvelukseen astuvat voivat kutsuntojen kautta tulleita vastaavasti esittää alokasjakson aikana myös muutoksen koulutustoiveisiinsa (aliupseerikoulutus - miehistö).

Aliupseerikurssin (AUK) ensimmäisen jakson tavoitteena on, että oppilaat tuntevat sotilasjohtamisen ja kouluttamisen perusteet, osaavat yleiset ryhmänjohtajan perustiedot ja taidot sekä osaavat käsitellä oman joukkonsa ryhmän kalustoa ja toimia ryhmän taistelijan tehtävissä. AUK:n toisen jakson tavoitteena on, että koulutettavat osaavat koulutushaaransa mukaisen toiminnan tehtävässään, ryhmän suuruisen osaston johtamisen taistelussa tai erikoistehtävässään sekä osaavat kouluttaa johtamaansa joukkoa.

Seuraavassa esitellään aliupseerikurssin eri linjavaihtoehdot vaatimuksineen.

JOHTOKESKUSLINJA (VAIN ERILLISEN HAUN KAUTTA)

Johtokeskuslinjan valvontaopintosuunnalla oppilaita koulutetaan ilmavoimien johtokeskusten ilmavalvonnan tehtäviin. Aliupseerikurssin suorittaneet menevät lennostoihin pääjohtokeskusten valvontakeskustehtäviin tilannevalvojen apulaisiksi ja osa jää Ilmasotakouluun apukouluttajiksi. Johtokeskuslinjalle valitaan ensisijaisesti ennen palveluksen alkua erikoisjoukkohaun kautta hyväksytyt. Lisätietoja saat osoitteesta intti.fi.

Yleisinä vaatimuksina koulutettavalle on:

- Virheetön värinäkö sekä näkö laseilla korjattuna vähintään 1.0
- Atk-pohjaisten työvälineiden käyttökokemus katsotaan eduksi
- Hyvä englannin kielen taito
- Sopeutumiskyky
- Valppauteen ja pitkäjänteiseen, tarkkaan työhön kykenevä

Vain heinäkuun saapumiseristä johtokeskuslinjalla toimeenpannaan myös taistelunjohto-opintosuunta, jolla koulutetaan ilmavoimien hävittäjätorjunnan taistelunjohtajia johtopaikkojen tehtäviin. Hakeutuminen koulutukseen tapahtuu erikoisjoukkohaun kautta. Lisätietoja saat osoitteesta intti.fi.

LENTOTEKNINEN LINJA (VAIN ERILLISEN HAUN KAUTTA)

Lentoteknisellä linjalla annetaan ryhmänjohtajakoulutus lentotukikohtien lentoteknisiin tehtäviin (esim. lentokoneiden huolto-, tankkaustoimintaan) eli apumekaanikon tehtäviin. Kurssilla opiskellaan muun muassa aerodynamiikkaa, lentokonerakenteita ja -järjestelmiä, lentoteknillistä huoltoa sekä ryhmänjohtajan tarvitsemia johtajan taitoja.

Koulutuksen tavoitteena on rajoitettu käyttöhuoltokelpoisuus eli saa tehdä yksinkertaisia huoltotoimia lentokoneille. Hakeutuminen linjalle tapahtuu vain erikoisjoukkohaun kautta. Lisätietoja saa osoitteesta intti.fi.

VIESTILINJA

Viestilinjan viestiopintosuunnalla koulutetaan Ilmavoimien tarpeisiin monitaitoisia viestiryhmänjohtajia. Koulutettavan henkilöstön on kyettävä asentamaan ja ylläpitämään erilaisia viestijärjestelmiä, jotka mahdollistavat lentokoneiden tukeutumisen tukikohtiin. Sähkö- tai elektroniikka-alan ammatillinen koulutus on hyvä pohja tälle linjalle.

Viestilinjan oppilaat koulutetaan ryhmänjohtaja- sekä erikoisaliupseeritehtäviin mm. seuraavilla tehtäväaloilla:

- teleala
- radioala
- linkkiala
- sähkövoima ja LVI
- hallinto (toimistoaliupseeri)

Viestilinjan tutkaopintosuunnalla koulutetaan varusmiehiä vastaavissa opinnoissa liikkuvan tutkakaluston käytön tehtäviin. Tutkaopintosuunta toimeenpannaan vain heinäkuun saapumiserällä. Linjan oppilaat valitaan siviilikoulutuksen, halukkuuden sekä alokas- ja koulutushaarajaksolla osoitettujen kykyjen perusteella. Lisäksi viestiopintosuunnan alikersantit toimivat seuraavan saapumiserän alokas- ja koulutushaarajakson ryhmänjohtajina. Tämän jälkeen alikersantit jatkavat palvelusta ryhmänjohtajan tehtävissä, viestitekniikkakompaniassa tai apukouluttajana seuraavalla aliupseerikurssilla.

SUOJAAMISEN LINJA

Suojaamisen linjalla annetaan ryhmänjohtajakoulutus ilmavoimien suojausjoukkojen ryhmänjohtajatehtäviin lentotukikohtiin ja erilliskohteisiin. Rauhan aikana toimitaan myös ryhmänjohtajana esim. kohdassa 3.1 (Suojausmies) mainituissa tehtävissä.

HUOLLON ALIUPSEERIKOULUTUS

Huollon aliupseerikoulutuksessa annetaan koulutusta mm. Ilmavoimien lentotukikohtien huollon (esimerkiksi lääkintä-, taisteluväline- ja muonitushuolto) ryhmänjohtajatehtäviin.

RESERVIUPSEERITEHTÄVÄT (KAIKISSA PALVELUSAIKA 347 VUOROKAUTTA)

Reserviupseerikoulutuksen tavoitteena on, että koulutettavat hallitsevat koulutushaaran mukaista joukkueen/vast. suuruisen osaston toiminnan ja johtamisen taistelussa tai erikoistehtävissä, osaavat kouluttaa johtamaansa joukkoa sekä tuntevat reservinupseereilta vaadittavat yleiset perustiedot. Ilmasotakoulussa toimeenpannaan kaksi erilaista reserviupseerikurssia:

LENTORESERVIUPSEERIKURSSI (VAIN ERILLISEN HAUN KAUTTA)

Koulutukseen valitaan oppilaat ennen palvelukseen astumista erillisen haku- ja valintaprosessin kautta. Lentoreserviupseerikurssille valitaan vuosittain noin 40 oppilasta. Kurssin aikana annetaan laaja ja perusteellinen ilmailuteorian opetus ja noin 35 tunnin lentokoulutus Vinka-alkeiskoulutuskoneella unohtamatta reserviupseerin varusmieskoulutusta. Lentoreserviupseerikurssi järjestetään Tikkakoskella ja se kestää 347 vuorokautta.

Lentoreserviupseerikurssin oppilaat astuvat palvelukseen heinäkuun saapumiserän yhteydessä. Kurssin jälkeen on mahdollisuus hakea opiskelijaksi kadettikurssin ohjaajalinjalle ilmavoimiin, maavoimiin tai rajavartiolaitokselle. Tarkempia tietoja Lentoreserviupseerikurssille hakeutumisesta löytyy osoitteesta intti.fi.

ILMAVOIMIEN RESERVIUPSEERIKURSSI

Ilmavoimien reserviupseerikurssi alkaa aliupseerikurssin ensimmäisen vaiheen jälkeen. Valinnat kurssille tehdään ilmavoimien koulutustarpeen mukaisesti aliupseerikurssin opintomenestys ja soveltuvuus huomioiden. Oppilaat opiskelevat kurssin tukikohtalinjalla (johtamisjärjestelmäala tai lentotekniikka) tai suojaamisen linjalla riippuen suorittamastaan aliupseerilinjasta. Myös muista ilmavoimien joukko-osastoista on mahdollisuus esittää oppilaita tälle kurssille. Kurssin jälkeen upseerikokelaat toimivat oman alansa tehtävissä sekä varusmieskouluttajina ilmavoimien joukko-osastoissa. Ilmavoimiin koulutetaan reserviupseereita myös Reserviupseerikoulussa Haminassa. Ilmavoimien reserviupseerikurssi antaa myös hyvät pohjatiedot ja valmiudet pyrkiä varusmiespalveluksen jälkeiseen kadettikoulutukseen.

Arjen asioita

Matkustaminen on iso osa varusmiehen elämää. Suurin osa matkoista tapahtuu kodin ja palveluspaikan välillä. Ei ole samantekevää, miten lomamatkasi taitat. Bussi ja juna ovat vaihtoehtoina erinomaisia oman auton käyttöön verrattuna. Tällöin et ole riippuvainen säästä tai autosi kunnosta. Julkisella liikenteellä matkustamisella säästät rahaa, koska matkaliput ovat osa ”palkkaasi”.

Voit anoa matka-ajan pidennystä silloin, kun et ehdi lomaosoitteeseen lähtöpäivän puolella. Matka-ajan pidennystä myönnetään tapauskohtaisesti.

Omia ruokia ei varusmiespalveluksessa tarvitse. Varuskuntaravintola Luonetin tarjoama ruoka on tunnetusti herkullista ja ravitsevaa.

Peruskestävyyden ja lihaskunnon kohentaminen kannattaa aloittaa hyvissä ajoin ennen palvelukseen astumista. Pari juoksu-/kävelylenkkiä sekä muutama lihastreeni viikossa takaavat, että jaksat hyvin palveluksessa ja jalkasi kestävät paremmin räsytystä. Alokaskirjeen yhteydessä saat ohjeet marsmars-sovelluksen käyttöönotosta.

Kaikki, mitä sinun odotetaan tekevän palveluksessasi, opetetaan selkeästi ja seikkaperäisesti ennen, kuin niitä tullaan sinulta vaatimaan.

Sotilaskoti

Sotilaskoti (Sode, Sotku) on paikka, johon varusmies/-nainen on tervetullut viettämään vapaa-aikaa ja ottamaan rennosti. Siellä voi käydä tapaamassa ystäviään ja läheisiään silloin, kun he tulevat varuskuntaan Sinua katsomaan. Sotilaskodin henkilökunnan lisäksi iso joukko vapaaehtoisia antavat ison panoksensa sotilaskodin ja varusmiesten hyväksi. Sode on kuuluisa munkeistaan, mutta sieltä löytyy myös mm. suolaista syötävää, erilaisia kuumia ja kylmiä juomia, sekä lahja- ym. tavaroita. Sodesa voi pelata tietokonepelejä tai biljardia, lukea päivän lehdet ja katsella telkkaria. Kirjastosta voi lainata kirjoja ja hiljaisessa huoneessa voi käydä soittamassa pianoa tai vaikka vain käydä hiljentymässä omassa rauhassa.

Varusmiestoimikunta

Varusmiestoimikunta (VMTK) on jokaisessa joukko-osastossa toimiva ryhmä. Sen tehtävä on pyrkiä kehittämään varusmiesten asemaa ja yleisiä palvelusolosuhteita sekä kehittää vapaa-ajan toimintaa. Jokaisesta saapumiserästä valittava varusmiestoimikunnan puheenjohtaja on aliupseerikurssin suorittava henkilö, jolla on halu edistää varusmiesten hyvinvointia. Hänellä on apunaan tarvittava määrä muita toimihenkilöitä, mutta suurin vastuu on puheenjohtajalla. Hän esimerkiksi pitää säännöllisesti yhteyttä joukko-osaston komentajaan ja tekee hänelle esityksiä. Toimenkuvaan kuuluu myös edustustehtävät ympäri Suomea, erilaisten tapahtumien organisointi ja nettisivujen ylläpito. VMTK on varusmiehen hyvä ystävä ja ottaa mielellään vastaan juuri sinun kehitysideoita ja hankintaesityksiä. Uskalla vaikuttaa!

VMTK:n toimisto sijaitsee Ilmavoimien Aliupseerikoulun toisen kerroksen länsipäädyssä, tuvassa 229.

Sotilaspastori

Tervehdys tuleva alokas! ...ja tervetuloa palvelukseen. Pian alkava vaihe elämässäsi tarjoaa sinulle onnistuessaan paljon uusia kokemuksia, joita siviili-elämä ei tarjoa. Tulet saamaan uusia ystäviä eri puolilta Suomea, saat korkean tason sotilaskoulutusta, tai mahdollisesti jopa uuden ammatin. Varusmiespalvelukseen sinun kannattaa siis ryhtyä positiivisella asenteella, ja käyttää aika mahdollisimman hyvin hyödyksi. Samalla sinun kannattaa toki ottaa todesta myös varusmiespalveluksen mukanaan tuomat haasteet: tuttu sosiaalinen tukiverkko on kaukana, ja luottamukselliselle keskusteluseuralle voi tulla tarve. Yksin sinun ei kuitenkaan tarvitse jäädä. Ilmasotakoulussa sinun tukenasi on esimerkiksi sotilaspastori.

Sotilaspastori on jokaisen palvelustaan suorittavan varusmiehen tukihenkilö täysin uskonnosta riippumatta, ja häntä sitoo ehdoton vaitiolovelvollisuus. Papin toimiston kynnys on matala, ja varusmiehet ovat aina tervetulleita juttelemaan esimerkiksi palvelusasioistaan, oman elämänsä vaiheista ja haasteista, tai vaikka oman uskonnon harjoittamiseen liittyvistä kysymyksistä. Puolustusvoimissa sitoudutaan positiiviseen uskonnon vapauteen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että palvelustaan suorittavien varusmiesten ja henkilökunnan vapautta harjoittaa omaa uskontoaan tuetaan palveluksen sallimissa rajoissa, ja siten tuetaan yksilön henkistä ja hengellistä hyvinvointia kokonaisvaltaisesti.

Ilmasotakoulu on myös toimiva sotilasseurakunta, jonka toiminnasta vastaa Ilmasotakoulun sotilaspastori. Keskeisiä kristillisiä toimintamuotoja ovat hartaudet ja messut, joita järjestetään myös kenttäolosuhteissa harjoitusten yhteydessä.

Vapaaehtoisuuden pohjalta Sotilaskodin Hiljaisessa huoneessa pyritetään ekumeenista raamattupiiriä, jonne jokainen on tervetullut pysähtymään hetkeksi arjen keskellä. Lisäksi varusmiespalveluksen aikana on mahdollista osallistua sotilasrippikouluun, ja oma pappi on käytettävissä myös kirkollisia toimituksia varten. Sotilaspappi on sinua varten, aina elämässä ei pidä selviytyä yksin.

Sotilaspastori Marko Haukkamäki
p. 0299 250 111
marko.haukkamaki@mil.fi

Terveiset kuraattorilta

Varusmiespalvelus on merkittävä elämäsi vaihe, jonka tulet muistamaan koko loppuikäsi. Siitä ajasta kannattaakin ottaa irti kaikki mahdollinen erilaisten taitojen oppimisesta uusiin ystävyysuhteisiin ja myös askeleena kohti aikuisuutta. Kun asiiasi ovat siviilissä kunnossa, palveluskin sujuu yleensä hyvin. Jotta voisit keskittyä palvelukseen, tässä muutamia asioita, jotka kannattaa hoitaa ennen palvelukseen astumistasi.

Sotilasavustus

Kela maksaa sotilasavustusta asepalveluksessa olevalle asevelvolliselle sekä tarvittaessa hänen omaisilleen palvelusajalta. Asevelvolliselle itselleen voidaan maksaa asumisavustusta ja palvelusaikana erääntyvät opintolainojen korot. Asevelvollisen omaisille voidaan maksaa sotilasavustuksena perusavustusta, asumisavustusta ja erityisavustusta elämisen kustannuksiin. Lapselle voidaan maksaa palvelusajalta asevelvolliselle määrätty elatusmaksut. Sotilasavustukseen oikeutettuja omaisia ovat asevelvollisen aviopuoliso, asevelvollisen oma tai aviopuolison lapsi sekä avopuoliso, jonka kanssa asevelvollisella on yhteinen huollettavana oleva lapsi. Avustusten saamiseen vaikuttavat asevelvollisen ja sotilasavustukseen oikeutettujen omaisten nettotulot. Asevelvollisen opintolainojen korkomenoja korvattaessa otetaan huomioon vain hänen omat tulonsa ja omaisuutensa.

Perusavustus

Perusavustuksella on tarkoitus maksaa esimerkiksi puolison ja lasten ravinto- ja puhtausmenot ja muut jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat tavanomaiset menot, joihin muut tulot eivät riitä.

Asumisavustus

Asumisavustuksena maksetaan asevelvolliselle tai omaiselle kohtuulliset asumismenot. Asumismenoina otetaan huomioon vuokra, yhtiövastike, erikseen maksettavat lämmityskustannukset, vesimaksut, asuntolainojen vuotuiset korot, sähkö- ja kaasumaksut sekä omakotitalon hoitomenot. Jos varusmies on muuttanut pois vanhempiensa asunnosta omaan vuokra-asuntoon myöhemmin kuin kolme kuukautta ennen palveluksen alkua, ei asumisavustusta myönnetä kuin poikkeustapauksissa. Tällaisia poikkeustapauksia ovat esim.

perheen perustaminen, asunnon saanti pitkän jonotuksen jälkeen tai palveluksen päättymisen aikaan muutto tulevalle työ- tai opiskelupaikkakunnalle, joka on eri kuin kotipaikkakunta. Opintojen tai työn tulee alkaa noin kaksi kuukautta kotiutumisen jälkeen. Kela voi maksaa asumisavustusta myös ulkomailta palvelukseen tulleen asevelvollisen tai hänen omaisensa ulkomailla sijaitsevan asunnon asumismenoista. Tällöin tarvitaan erillinen selvitys asumismenoista. Kela voi maksaa asumisavustusta myös asevelvollisen Suomesta palveluksen ajaksi vuokraaman asunnon asumismenoista. Siinä tapauksessa Kela maksaa Suomesta vuokratun asunnon vuokramenot sen suuruisena kuin palveluspaikkakunnalta vuokrattu yksio maksaisi. Muut asumismenot Kela korvaa kuten Suomessa asuville.

Erityisavustus

Erityisavustuksena voidaan maksaa omaisille esimerkiksi tarpeelliset ja kohtuulliset terveydenhoitomenot, opintolainojen korot sekä lastenhoitoon liittyvinä menoina esim. lastenvaunut.

Avustuksen hakeminen ja maksaminen

Sotilasavustusta haetaan Kelasta, joko sähköisellä- tai paperilomakkeella. Hakemus kannattaa tehdä jo hyvissä ajoin ennen palvelukseen astumista tai välittömästi palveluksen alettua. Avustusta maksetaan hakemiskuukauden alusta, aikaisintaan kuitenkin palvelukseen astumispäivästä kotiuttamiskuukauden loppuun. Kela maksaa avustuksen yleensä kuukauden ensimmäisenä arkipäivänä hakijan pankkitilille. Vaikka asevelvollinen tai hänen omaisensa eivät saisi sotilasavustusta, heillä saattaa olla mahdollisuus yleiseen asumistukeen, joka haetaan myös Kelasta. Lisätietoa: www.kela.fi/asevelvolliset tai sosiaalikuraattori.

Varusmiesten vakuutusturva

Sotilastapaturmalain perusteella varusmiehelle suoritetaan korvausta tapaturmasta aiheutuneesta ruumiinvammasta tai sairaudesta, joka on syntynyt palveluksessa, palvelukseen ja komennukseen liittyvillä matkoilla, välittömästi palveluspaikan ulkopuolella vietetyn loman aikana sekä matkalla lomalle ja takaisin. Sotilastapaturmalaki on varusmiehen turvana vielä palvelusajan jälkeenkin. Jos palveluksen aiheuttama vamma tai sairaus johtaa työkyvyttömyyteen, saa varusmiespalveluksessa ollut lain määräämää korvausta valtiokonttorilta. Hoida kuntoon myös muut vakuutuksesi, erityisesti liikenne- ja

matkavakuutuksesi. Kannattaa ottaa yhteyttä vakuutusyhtiöösi ennen palvelukseen astumista, voitte yhdessä neuvotella varusmiespalvelusajan vakuutusjärjestelyistä.

Muuta

Avioliitossa tai pysyvässä avosuhteessa olevalle isäksi tulleen varusmiehelle myönnetään 12 päivän isyysvapaa, joka ei vaikuta palvelusajan pituuteen. Tältä ajalta varusmiehelle maksetaan isyysrahaa. Lisätietoa lapsiperheiden etuisuuksista: www.kela.fi/lapsiperheet

Jos olet töissä, ilmoita työnantajalle varusmiespalveluksestasi. Älä irtisano työsuhdettasi, laki turvaa toistaiseksi voimassa olevan työsuhteen jatkumisen palveluksen jälkeenkin. Omat, perheen ja mahdollisen oman yrityksen taloudelliset asiat kannattaa järjestää kuntoon ennen palvelukseen astumista. Kannattaa sopia pankin tai muun luotonantajan kanssa maksujärjestelyistä. Jos mahdollista, rahan säästäminen ennen palvelukseen astumista on järkevää. Kuraattori auttaa sinua koko varusmiespalveluksen ajan sosiaalisten, taloudellisten, opintoihin, työhön sekä henkilökohtaisesti askarruttavien asioiden hoidossa. Keskustelut kuraattorin kanssa ovat luottamuksellisia.

Tervetuloa Ilmasotakouluun!
Terveisin sosiaalikuraattori
Puh 0299 250 112

Terve Alokas

Meiltä löytyy myös varusmiesten oma Facebook ryhmä nimellä **ILMASK
1/22www**.

Saapumiseränne Facebook-ryhmässä voit kysyä mieltä askarruttavista asioista ja keskustella muiden kanssa jo ennen palveluksen alkamista sekä sen aikana. Ryhmän ylläpitäjät päivittävät tietoa ajankohtaisista asioista ja vastaamme teidän esittämiin kysymyksiin. Voit myös laittaa viestiä Messengerissä ryhmän ylläpitäjille. Tarkoituksemme on tehdä palveluksestasi mahdollisimman mielekäs!

Liittyäksesi ryhmään tarvitset Facebook-profiilin, jonka pystyt luomaan osoitteessa www.facebook.com. Luodaksesi profiilin sinulla täytyy olla sähköpostiosoite.